

KRONIKA OBCE SOBÍŇOV

Rok 2020

ÚVOD

Od počátku roku se dominantním tématem světa stala nemoc Covid-19, kterou šířil vir SARS-CoV-2 (nepřesně zvaný koronavirus). Vir má proměnlivou inkubační dobu – v rozmezí dvou až čtrnáct dní. Člověk je infekční dříve, než se projeví příznaky, čímž se vir dokázal snadno šířit po světě. Navíc mezi příznaky nakažení patří suchý kašel, dušnost, únava a horečka, tedy projevy mající člověk ve zvyku ignorovat. Závažnější případy mohou vést k nefunkčnosti plic, zápalu plic, selhání ledvin a smrti. Nejvíce ohroženými byli z počátku staří lidé, nejmladší naopak nejméně. První případy se objevily v čínském městě Wu-chan koncem roku 2019, kde první pacient zemřel 9. ledna 2020. Z Číny se nemoc šířila do Thajska, Japonska a dalších států v Asii. Světová zdravotnická organizace vyhlásila 30. ledna globální stav nouze a 11. března pandemii. Tehdy už nemoc zažehla nové a dominantní ohnisko v Itálii, šířila se po Evropě, Severní a Jižní Americe a vyhýbala se pouze Africe. K 21. březnu bylo známo 304 000 nakažených, 12 900 mrtvých a 94 600 zotavených.

Mnoho Čechů pobývalo během února v Severní Itálii a odtud přineslo nemoc do Čech. První tři případy laboratoře potvrdily 1. března a počty se začaly zvyšovat. Lidé v ČR si ještě nebezpečí neuvědomovali nebo jej podceňovali, využívali nenadálých slev na pobyty (hlavně lyžařské) v Itálii, Rakousku a Francii a jednoduše se chovali jako by se nic nedělo. Naprostá většina lidí si z počátku nechtěla, neuměla, nebo nedokázala představit, co se ve skutečnosti odehrává. Vláda ale začínala přijímat opatření (uveden výčet nejvýznamnějších, které se často aktualizovaly dle vývoje):

6. března: 14denní karanténa pro české občany navracených z Itálie.

11. března: uzavření škol, umělecké školy a mateřské školy mohly být otevřené

12. března: vyhlášen nouzový stav (116 známých nakažených) spojený s dalšími omezeními jako

- zákaz všech veřejných i soukromých akcí s více než 30 účastníky; výjimkou jsou zasedání či schůze ústavních orgánů, orgánů veřejné moci či soudů a pohřby
- omezení otevírací doby restauračních zařízení, která musí být zavřena mezi 20.00 a 6.00
- zákaz vstupu veřejnosti do posiloven, na koupaliště, do bazénů, solárií, saun, hudebních a sportovních klubů, zábavních zařízení, wellness, knihoven, galerií; tento zákaz se netýká venkovních sportovišť
- od páteční půlnoci se zavádí na německé a rakouské hranici hraniční kontroly, přechod bude možný jen na 11 stanovených hraničních přechodech;
- zákaz vstupu pro občany z rizikových zemí: Číny, Jižní Koreje, Íránu, Itálie, Francie, Španělska, Německa, Švýcarska, Norska, Dánska, Holandska, Švédska, Velké Británie, Belgie a Rakouska
- zákaz cestování českých občanů do zmíněných rizikových zemí
- zákaz přeshraniční osobní dopravy v dopravních prostředcích s kapacitou nad 9 osob – především tedy osobní autobusové a vlakové dopravy.

14. března: zakázán provoz restaurací a obchodů s výjimkou potravin, lékáren, drogerií, čerpacích stanic či prodeje zboží denní potřeby. Opatření mělo platit 10 dní. V pozdějších dnech přišlo ještě opatření, že pro potraviny mohou osoby starší 65 let jen v určitou dobu a pouze ony.

15. března: (teprve) byl svolán Ústřední krizový štáb. Důvodem byla osobní ambice premiéra Andreje Babiše získat politické body jako řešitel krize a v případě svolání ÚKŠ by pravomoci předal ministru vnitra Janu Hamáčkovi, který již z tiskových konferencí působil schopněji a vyrovnaněji. Šéfem ÚKŠ se nakonec stal v počátku náměstek ministra zdravotnictví Roman Prymula.

16. března: od půlnoci uzavřeny státní hranice.

19. března: povinnost od půlnoci nosit ochranu obličeje (šátky, roušky apod.). Právě nedostatek roušek se stalo v prvních týdnech krize ústředním tématem. Vláda nezvládla jejich zajištění a posléze distribuci do nemocnic a dalších klíčových lokalit. Lidé si začali šít potřeby sami a také samovýrobou zásobovali lékaře, sestry, hasiče a další. Vlna solidarity a ochoty pomoci zasáhla celou zemi.

21. března: zastavení vnitrostátních autobusových linek (do 13. 6.)

24. března: možné pobývat na veřejně dostupných místech nejvýše v počtu dvou osob, s výjimkou členů domácnosti, výkonu povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti či účasti na pohřbu.

17. května ukončen nouzový stav. Do té doby se již v několika vlnách (20. dubna, 24. dubna, 27. dubna a 11. května) rušily některé zákazy a rušení pokračovalo ještě 25. května a 8. června. Vždy se reagovalo na vývoj ve státě, takže se mnohé zákazy urychlily oproti plánu (těžce to například nesly školy, které musely znenadání upravit start výuky o týdny, dokonce dny, dříve). Dále zůstávala v platnosti opatření, která nešla v reálu dodržovat – například dvoumetrové rozestupy. Naštěstí lidé používaly rozum, chránili se dle potřeb aktuální situace a neřídili se jen strohým úředním předpisem.

Jak se pandemie přelévала dále na západ (v květnu se epicentra posunula do USA a Brazílie) a lidé si zvykli na přítomnost nebezpečí, vracela se upozaděná témata – sucho (v dubnu hrozivé, květen naštěstí významně propršel, ale i tak zprávy hlásily katastrofický nedostatek podzemní vody), na které se stále liší prevence. Stát preferuje stavby přehrad, proti němu stojí hlasy pro drobné, ale četné krajinné úpravy zabraňující odvodňování a celkově pro změnu přístupu k půdě.

Během června až srpna se lidé tolik těšili na navrácené svobody a užívali si letních dnů, že zapomínali na stále přítomné nebezpečí. V tomto směru selhala především vláda, která jednak ujišťovala občany, že žádné nebezpečí nehrozí a odmítala opětovně omezovat život před říjnovými volbami do krajských zastupitelstev.

Špatná situace se stávala viditelnou od druhé poloviny srpna a neudržitelnou o měsíc později. Vláda vyhlásila druhý nouzový stav od 5. 10., tj. dva dny po krajských volbách. Podzimní nouzový stav však nepřišel v obdobné chvíli jako na jaře. Tehdy započal s denním přírůstkem nakažených 47 (13. 3.), ale na podzim už s denním přírůstkem 3 120 (5. 10.). Číslo nově nakažených stoupala geometricky a dosáhla maxima 4. 11. (15 731 lidí). Do konce roku nouzový stav neskončil a počet celkově nemocných se přehoupl přes 600 000 a mrtvých přes 10 000 osob. Šíření koronaviru nešlo během podzimu zastavit z několika důvodů. Prvně zmiňme neschopnost vlády v čele s Andrejem Babišem, která realizovala místy prapodivná nařízení, následně je sama porušovala nebo po týdnu zjistila, že jsou nefunkční. Během chvíle rezignovali dva ministři zdravotnictví. Ruku v ruce s tím šel i odpor obyvatel. Mnozí Češi vnímali nemoc Covid-19 jen jako „chřipečku“, další potřebovali chodit do práce, jiní se nechtěli vracet do situace na jaře. Většina jednoduše nevěřila vládě jako morálního příkladu hodného následování. Nelze zapomenout na též nemalé procento vysloveně blbců ignorujících jakákoliv pravidla a prosazujících sebestřednost (maskovanou v argumentech za svobodu jednotlivce).

Je pravdou, že většina obyvatel měla průběh nemoci mírný: primárně suchý kašel, zvýšená teplota, ztráta čichu či chuti. Další projevy se výrazně lišily dle každého jednotlivce (někdo měl průjem, další bolesti v místech dřívějších zlomenin, zatuhlou šíji atd.). Tisíce lidí však skončily v nemocnicích na dýchacích přístrojích a zemřely by bez pomoci. Veškerá omezení směřovala právě k cíli nezatížit nemocniční kapacity nad jejich možnosti, ale rozprostřít nemoc mezi lidmi do únosných čísel.

Je ironií, že vychloubání se a slova premiéra „We are best in covid“ na jaře sice ukázala světu, že jsme první vlnu úspěšně potlačili, ale na podzim se Česká republika dostala na zcela opačnou stranu tabulky. Češi byli best in covid na světě v poměru počtu nakažených k počtu obyvatel.

Covidová rána odkryla v Čechách a ve světě spoustu zajímavých jevů. Ukázala, že současné populistické a autokratické vlády neumí v krizi vládnout a potvrdily se dosavadní teorie o jejich vedení se na vlně růstu a blahobytu. Ukázala, že většina lidí je empatických, solidárních a ochotných pomáhat druhým, když je potřeba. Ukázala, že efektivita českých úředníků je děsivě nízká a stát potřebuje výrazné reformy státní správy. Ukázala, že lidé vytržení z dosavadních stereotypů dokáží fungovat jinak a dokonce lépe – např. školy v distanční výuce v on-line prostředí nebo lidé na tzv. home office, tj. v práci z domova. Ukázala, že český stát pod vládou ANO odmítá zodpovědnost za svá rozhodnutí (pokud jsou špatná) a zcela ztratil vizi vést tuto zemi do budoucna.

Symbolem roku se staly roušky a epidemie zcela ovládla veřejný prostor. Přesto se stalo v roce 2020 mnoho jiných důležitých událostí. Někdo vypustil kyanid do řeky Bečvy, který otrávil veškerý život na 40 kilometrech proudu a pátrání po vinících se prapodivně protahuje. Socha sovětského maršála Koněva po několika kauzách skončila v muzeu, když se radnice Prahy 6 rozhodla tuto kontroverzní osobu odstranit. Tento akt vyvolal ostrý spor s Ruskem (+ s jeho fanoušky v ČR) a také otevřel diskuzi nad vyrovnáváním se s minulostí posledních dnů války na našem území. České politické strany se sjednocovaly pro nadcházející parlamentní volby (2021), aby konečně porazily Babišovo ANO, protože říjnové krajské volby ukázaly, že to jde. Slábne svoboda českých médií, ostré rány dostává jak Český rozhlas, tak Česká televize, TV Nova koupil podnikatel Petr Kellner s vazbami na Rusko a Čínu. Naděje na lepší zítřky jsou vpravdě špatné. Pod typickými řečmi o lživé informovanosti se tak paradoxně hlavní stanice dostávají do područí vlády a jim bližním. Evropská unie podepsala důležitý dokument o snižování emisí skleníkových plynů v následující dekádě, Bělorusové odmítli zfalšované volby Alexandra Lukašenka a od srpna nepřetržitě odvážně demonstrovali proti poslednímu evropskému diktátorovi. Nutno říci, že na konci roku 2020 stále bez výsledku. Čína ovládla rebelující Hongkong a snažila se propagandou setřást svou vinu za původ pandemie Covid-19. Ruská vládnoucí garnitura otrávila (ale nezabila) významného protiputinovského oponenta Alexeje Navalného, válčilo se v Etiopii a na Náhorním Karabachu. Svět se stále otepluje a mnozí tomu nevěří. V USA nakonec prohrál volby Donald Trump, ale dětinsky odmítá funkci prezidenta předat Joe Bidenovi.

Ve světě se začalo očkovat proti Covid-19 a Češi mají zpoždění s přípravami. První vakcínu dostal sám premiér dne 27. 12. kolem osmé hodiny ráno. Dle jeho prvních reakcí je hotovo, pro zbytek obyvatel země šlo teprve o začátek.

PANDEMIE

Sobíňov reagoval na světovou situaci dle nařízení české vlády. Dne 17. 3. vydal místní krizový štáb vlastní nařízení (viz obrazová příloha) a již o den dříve starosta uzavřel mateřskou školu. Lidé dodržovali dobu vymezenou pro seniory v obchodě, ale pro omezené prostory zde nebylo možné mít vyšší rozestupy mezi nakupujícími. Obecní úřad omezil styk s veřejností pouze na pondělí a středu od 13.00 do 16.00. Po obci šlo vidět minimum lidí, všichni vyrazili do přírody a chovají se disciplinovaně.

Jak nouzový stav pokračoval, lidé se po obci často pohybovali bez roušek, pokud se nikdo další nenacházel v dohledu. Jediný opravdu striktní režim zavládl v místní prodejně potravin, protože byl daný celorepublikově: omezená pracovní doba, vymezený čas pro seniory, igelitové rukavice pro všechny příchozí. Po čas pracoval v omezeném režimu pro veřejnost i obecní úřad. Místní SDH pravidelně desinfikovalo veřejná prostranství, kde se očekávala koncentrace obyvatel – hřbitovy, místa s kontejnery na tříděný odpad, čekárny na veřejnou dopravu apod. Jedinou vážnější komplikací se ukázalo ignorování nařízení ze strany jedné ze skupin místní mládeže při častém zdržování se na veřejných místech. Starosta musel proto veřejnost upozornit, že bude nucen uplatnit své pravomoci, pokud se situace nezlepší.

Na podzim se situace opakovala, ale lidé již nebyli tolik vystrašení a některé prevence se tolik nehrotily. Zefektivnilo se též měření, které dobře zmapovalo nakažené v obci: k 31. 12. si nemocí za podzim prošlo 55 obyvatel, najednou nejvíce nemocných bylo 15 (9. 11). Přirozeně platí, že čísla uvádějí pouze oficiálně přiznané jedince. Mnozí obyvatelé ČR nemocí prošli nevědomky, nebo dokonce v utajení, protože odmítali karanténu nebo jim „nemarodit“ nařídil zaměstnavatel. Úmrtí na nemoc v obci bylo v roce 2020 jedno, ale výrazněji se zvýšilo v dalším roce.

ROZVOJ A ŘÍZENÍ OBCE

Už od ledna začaly práce na drobných úpravách interiéru kulturního domu, který se od 1. 1. vrátil (po dvaceti letech v nájmu) do správy obce. Obec s ním má velké plány. Vznikla projektová studie, v září pak realizováno nové pokrytí střechy.

Slabá zima také dovolila pracovat venku: například stavba komunikace parkovacích míst „na Sadě“ a u nového hřbitova zmizel les ve stráni jako důsledek kůrovcové kalamity. Přispěla tomu i další celorepubliková vichřice (10. 3., tedy přesně na den jako v roce 2019), která v obci a okolí polámala stromy. V Sopotech dokonce strom padl na kapličku u kostela a v obci vypadl na několik hodin elektrický proud.

Dne 9. 3. odstartovala náročná a komplexní rekonstrukce a přístavba kuchyně (včetně moderního vybavení), jídelny, třídy a dalších provozních místností. Víkend předtím obec vyhlásila brigádu na vystěhování a prostory na jídelnu se adaptovaly v tělocvičně. Na uvedení do provozu nedošlo kvůli pandemii. Zastavení školní docházky však průběhu rekonstrukce určitě pomohlo. Vznikl v budově nový okruh klimatizace. Rekonstrukce čekala i některé stávající prostory a dá se říci, že inovace postihla zhruba $\frac{3}{4}$ objektu a stihla se dokončit za obdivuhodných 8 měsíců. Na škole, poště a obecním úřadu byla též vyměněna okna za kvalitnější kusy.

Tatáž firma, která pracovala na MŠ a ZŠ Sobíňov, realizovala i úpravu hřiště „v Pískových“. Práce zde vrcholila v květnu a červnu. Zde vzniklo i workoutové cvičiště. Kolaudace (a zpřístupnění veřejnosti) proběhla koncem srpna.

Během dubna přibyly nové kontejnery na tříděný odpad (později ještě nově kontejner na hliník) a vznikl asfaltový povrch k nové zástavbě mezi domy čp. 37 a čp. 9 vedoucí až k hlavní silnici. Dne 30. 4. ještě instaloval místní řezbář Pavel Švanda dřevěnou sochu anděla na hřbitov.

TJ Sokol Sobíňov získal více než čtyřmilionovou dotaci na vybudování nového zázemí u fotbalového hřiště. Už v polovině prázdnin přesunula těžká technika prodejní kiosek na hasičské hřiště. Následovalo bourání kabin (srpen), zpevnění základů (září) a do konce roku vyrostla hrubá stavba.

Na jaře vybudoval Aleš Málek v sousedství Zahájského rybníka vlastní rybník.

Starosta Miloš Starý vyrazil v červnu demonstrovat společně s jinými zástupci obcí před Úřad vlády proti snižování rozpočtů obcí. Sobíňov z rozpočtu ztratil zhruba 3 miliony korun v rámci úspor a stát pod tlakem část vrátil. Jde o nedostačující kompenzaci.

Zastupitelé v září po dlouhé době zvýšili poplatky za hrobová místa na místním hřbitově – pronájem urnového hrobu na 300 Kč/15 let, jednomístného hrobu na 625 Kč/15 let, dvojhrobu na 1250 Kč/15 let a trojhrobu na 1875 Kč/15 let.

Obec uvažuje o koupi domu čp. 88, tj. místní hospody. Jednání se přenesla do dalšího roku a objekt nakonec skončil ve vlastnictví Sobíňova ve snaze najít adekvátního nájemce na hospodskou činnost.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

Dne 29. 1. opět přednášel Jiří Kočí sobíňovské veřejnosti. Kroky jej tentokrát vedly do Rumunska, Moldávie a Podkarpatské Rusi.

V pořadí 26. ročník Memoriálu Ladislava Dymáčka se uskutečnil 1. 2. za velmi jarních podmínek (dorazilo dokonce 5 cyklistů). Delší trasa vedla do Libice n. D. a Nový Studenec, kratší pak na Dolní Sokolovec a Podmoklany. Celková účast dosáhla 318 registrovaných osob. Pořadatelem je stále Ondřej Starý, ale již hledá pomoc, protože tato aktivita je velmi náročná.

Maškarní ples pořádaný obcí a SDH Sobíňov se v místním kulturním domě proběhl 21. 2. za vysoké účasti. Stále více lidí však přichází na akci bez masek. O den později se štamgasti sešli na 15. ročník Memoriálu Emila Černého v křížovém mariáši v místní hospodě.

S příchodem pandemie se pro zbytek první poloviny roku 2020 kulturní a společenský život v obci zastavil. První vlašťovkou masovější akce se stalo veřejné filmové promítání na fotbalovém hřišti (za deště v KD, 26. 6.), které pro svůj úspěch mělo pokračování dalším filmem (14. 8.). Následovaly poutě (pouze světské, aktivity spolku Chašben utichly) spojené s pouťovou zábavou na parketě (17. 7.). Ale největší akce, Léto v Železných horách, se pro opětovně narůstající počet nakažených raději zrušila. Totéž platilo i o plánovaném druhém ročníku srazu veteránů.

Aktivní zůstali do poslední chvíle sobíňovští hasiči. Na jaře zlepšovali podobu louky. V létě absolvovali závodníci několik akcí, uskutečnili srpnový tábor s tématem Narnie. Největšími akcemi byly bezesporu organizace závodu v tradičním i netradičním požárním útoku pod názvem Memoriál Pavla Matalíka (19. 9.) a závod požární všestrannosti Plamen, kdy zde startovalo celkem 98 družstev, 29 jednotlivců (3. 10.).

Škola započala předposlední týden v květnu s omezenou výukou dle celorepublikového plánu, ale prezenčně docházelo minimum dětí. Vítání prvňáčků proběhlo ve škole, kde šlo ještě fungovat bez roušek (do 18. 9.), ale výuka dlouho prezenčně nevydržela. Na rozdíl od jara se již v říjnu a listopadu z části učilo distančně (tj. online z domova). Podzimní a vánoční prázdniny ministerstvo o pár dní prodloužilo.

Zastupitelé Vratislav Voral a Rudolf Adamec se rozhodli i přes nepřízeň situace uskutečnit vítání občánků. Nesvolali však rodiče s dětmi na obecní úřad, ale v rámci prevence všechny obcházeli po bydlištích.

Tradiční vánoční akce, začínající adventním jarmarkem ve škole, se letos neuskutečnily.

SITUACE V MÍSTNÍ ŠKOLE

Pandemický klid v obci rozvířila počátkem května nečekaná událost. Autor těchto řádků sepsal stížnost na chování ředitelky ZŠ a MŠ Sobíňov k žákům a zanechal jí na obecním úřadě v domnění, že stížnosti na vedení školy vyřizuje zřizovatel organizace. Starostovi si v nedávné minulosti stěžovali i někteří zaměstnanci školy na jiné praktiky v organizaci, a tak chtěl obratem obsahy stížností s ředitelkou probrat. Jenže výsledkem jednání byla nepřiměřená reakce (křik, nadávky apod.) ze strany ředitelky školy a znemožnění situaci nadále řešit interní diskuzí. Začala cesta právní. Obec proto žila po další tři měsíce v informačním embargu, což podporovalo šíření mylných i záměrně lživých informací o dění ve škole mezi občany.

Nakonec se 25. 8. mimořádně sešlo zastupitelstvo obce, aby občanům vysvětlilo probíhající situaci a popsalo plány do budoucna. Zastupitelé zhruba čtyřicítce občanům oznámili, že ředitelka školy vůbec nechtěla s obcí komunikovat a dle doporučení Krajského úřadu Kraje Vysočina zažádali o provedení auditu ve škole. Ze stížností na chování se nakonec vyklubal mnohem složitější problém s hospodařením v organizaci a starosta se rozhodl případ rovnou předat k řešení Okresnímu státnímu zastupitelství. Ředitelka školy se rozhodla k 4. 10. rezignovat, ale po výsledcích auditu odešla již 24. 8.. Vyšetřování tím sice neskončilo, ale obci alespoň situace uvolnila ruce v převzetí školy a organizaci nového školního roku, do kterého zbýval pouhý týden času. Děti i rodiče zůstávali bez informací a provoz musel běžet bez větších problémů. Obci se podařilo získat Dagmar Hradeckou, místní obyvatelku a dlouholetou zástupkyni ředitele ZŠ Smetanova v Chotěboři, aby pomohla s administrativou organizace. Do učitelského sboru se z penze vrátila Alena Stará a připojila se k Ladislavě Voráčkové a Janě Kampové (druhé jmenované skončila o prázdninách pracovní smlouva a obec jí znovu zaměstnala). Asistentkou se stala Jana Hamsová. Personál v kuchyni, úklid a MŠ zůstal totožný. Starosta se omluvil se veřejnosti za dlouhé, ale nutné mlčení, které přirozeně vedlo k frustraci rodičů, jejichž děti chodí do místní školy. Na atmosféře v jednacím sále to bylo silně znát.

Sama (nyní již bývalá) ředitelka školy se veřejného jednání zastupitelstva nezúčastnila. Omluvil jí její životní partner, který se chopil obhajoby její osoby, kritizoval jednání obce či podanou stížnost autora těchto řádků. Byl to právě on, kdo v budoucnu donutil obec výsledky auditu zveřejnit. Zde se objevují informace o hrubém platě ředitelky školy ve výši 955 621 Kč za rok 2019, což je vyšší částka, než by měla odpovídat tabulkovým standardům s příplatky za vedení. Vyšlo najevo, že ředitelka sama se sebou podepsala dohody o pracovní činnosti na funkce školního asistenta a účetní. Audit na jedné straně upozorňuje, že je všeobecně zakázané, aby ředitel školy uzavíral pracovní poměry sám sebou, a na straně druhé zjistil, že v červnu 2019 vykázaná pracovní doba ředitelky školy neodpovídá potřebným 12,6 hodin denně za všechny zmíněné funkce. Navíc některé z nich přirozeně mezi sebou kolidují a nelze je plnit (asistent a vyučující). Problémů ve škole se nacházelo pravděpodobně více, ale oficiální cestou nic sděleno nemohlo být.

Výuka se v září rozeběhla s drobnými problémy, které zesilovaly ještě pokračující práce na budově školy. Jak na jaře, tak i na podzim však udeřila pandemie a žáci zůstávali většinu času doma. Naštěstí se rozeběhla distanční výuka pro starší ročníky. Nejmladší dvě třídy chodily do školy dále. Během podzimu byl vypsan 2x konkurz na nového ředitele, ale vždy bez výsledku. Komise se díky prožitým zkušenostem stala velmi opatrnou a ani jednoho z kandidátů (pokaždé se přihlásil jeden) nevybrala. Zatímne tak obec jmenovala ředitelkou Dagmar Hradeckou, která za pár měsíců ve funkci zvládla školu stabilizovat, rozjet školní družinu, zavést elektronickou třídnici a známkování skrze aplikaci Bakaláři.

KRAJSKÉ A SENÁTNÍ VOLBY

Ve dnech 2. a 3. 10. proběhly senátní a krajské volby. Sobiňova se letos výběr senátora netýkal. Opatření v době pandemie voliče neodradily. Naopak byla účast jedna z doposud nejvyšších – 37, 95 %. Uvádět zde celozemské statistiky nemá smysl, v Kraji Vysočina získalo ANO 18, 48 % (deset mandátů oproti devíti z roku 2016), Piráti 13, 2 % (7, minule 0), ODS + Starostové pro občany 13, 19 % (7, minule spolu koalice nekandidovala), KDU-ČSL 11, 96 % (6 místo minulých 7), ČSSD 11, 86 % (6, minule 11), Starostové pro Vysočinu 10, 87 (6, minule 4) a KSČM 5, 26 % (3, minule 6). O jediný voličský hlas se do zastupitelstva nedostala koalice Pro TOP Vysočinu.

V Sobiňově byla jako většinou voličská účast vyšší. Tentokrát vyšplhala na 47, 29 %. Ve volební místnosti na obecním úřadě museli lidé dodržovat rozestupy, nepřibližovat se příliš k volební komisi a mít na obličeji roušky. Kdo neměl, jednorázové ústenky si mohl v místnosti vzít. Sobiňovští volili takto: z 573 voličů se dostavilo 271 (269 platných hlasů, 47, 29 %) a nejvíce volili Starosty pro Vysočinu (115), ANO 2011 (41), ČSSD (22), KSČM (20), Piráti (20), ODS a Starostové pro občany (18), KDU-ČSL (15), Pro TOP Vysočinu (6), SPD (4), Strana zelených (4), Trikolóra-Soukromníci (3) a DS – Za práva zvířat (1). Za Starostové pro Vysočinu neúspěšně kandidoval sobiňovský starosta Miloš Starý. V celém kraji získal 258 přednostních hlasů, z toho jen v Sobiňově 82.

KAREL JANÁČEK (1928–2020)

Dne 1. září 2020 zemřel v nedožitých 92 let významný rodák a občan Sobiňova Karel Janáček. Narodil se 25. září 1928 v Sobiňově jako čtvrté ze šesti dětí do tkalcovské katolické rodiny s drobným hospodářstvím. Navštěvoval sopotskou školu a posléze měšťanku v Chotěboři. Silná víra jej vedla ke snaze stát se knězem, ale nakonec se nechal přesvědčit matkou, aby tak nečinil. Odešel proto do kovářského učení do Libice nad Doubravou. Zde i přes náročnou práci nacházel čas na svou velkou zálibu – čtení.

Právě v Libici se dne 5. 5. 1945 dozvěděl o českém povstání a odebral se na kole do bíleckého skladu munice. Zde se přidal k dalším dobrovolníkům, nastoupil do nákladního vozu a vyrazil směrem ke Ždírci, kde se měla nacházet kolona neznámých německých jednotek. Tím se stal účastníkem události známé jako přestřelka u Dočkalovy vody, která významně ovlivnila jeho život. Za několik minut tehdy přišel o staršího bratra Josefa a spoustu kamarádů a známých. Sám Karel Janáček unikl z bojiště s prostřeleným bokem. Své přežití vnímal jako Boží vůli.

Po vyléčení z těžkého zranění dokončil v srpnu 1945 učení v Libici nad Doubravou a po čase nastoupil ve strojárnách v Chotěboři coby kontrolor výroby propanbutanových lahví určených na export, v letech 1951 až 1956 pracoval jako civilní zaměstnanec v bíleckém skladu munice a následně jako údržbář v novoranecké slévárně. Ze zdravotních důvodů práci opustil v listopadu 1969, ale o rok později ve slévárně zase nastoupil jako svářeč. V této funkci vydržel až do roku 1988, kdy odešel na zasloužený odpočinek do důchodu.

Během základní vojenské služby se oženil a s manželkou Marií měli dvě dcery. Obě však zemřely na zhoubnou nemoc v útlém věku. Manželům Janáčkovým však pomohly překonat smutek a nepřízeň osudu práce a aktivity pro celou společnost.

Roku 1968 stál u zrodu sobiňovského skautského oddílu, který následně vedl. Pod přezdívkou Tarzan jej znalo i široké skautské společenství. Nástup normalizace a zákaz skautingu komunisty znamenaly pro Karla Janáčka těžkou ránu. Začala jej sledovat a vyslýchat Státní bezpečnost, zda nešíří skautské myšlenky i nadále. Tarzan odolal a sobiňovský skauting nakrátko oživil po sametové revoluci. Ještě po devadesátá léta nabízel možnost ubytování v dome čp. 2 a dodnes lze ve štítě domu spatřit dřevěnou skautskou lilii.

Karel Janáček patřil mezi dlouholeté členy Českého svazu protifašistických bojovníků, členem a lektorem Historicko-dokumentační komise a nakonec i členem Svazu bojovníků za svobodu, ze kterého nakonec pro názorové neshody vystoupil. Jeho snahou bylo zachytit vzpomínky na události protektorátu a hlavně květnových událostí roku 1945: navštěvoval pamětníky a sepisoval jejich výpovědi, sbíral prameny a pořádal setkání. Chtěl, aby oběť jeho druhů nebyla zapomenuta. Tím vytvořil objemný archiv, který slouží dalším generacím v tematickém historickém bádání, a je uložen z části ve Státním okresním archivu Havlíčkův Brod, Městském muzeu v Chotěboři či je přístupný ze stránek obce Sobiňov.

Doménou Karla Janáčka nebyla jen válka. Zajímal jej celý region ve všech ohledech. Sbíral pověsti, historky a legendy. Sepisoval dějiny okolních podniků, památek a organizací. Skládal vlastní básně. Práce vydával ve spolupráci s přítelem Bohumilem Černíkem vlastním nákladem a rozdával. Počty titulů jdou do desítek. V roce 1967 si zřídil ve svém domě muzeum, které rádo shlíželo mnoho návštěvníků.

I přes těžké životní zkoušky se Karel Janáček odmítal oddat nenávisti a oporu nacházel v Bohu a službě bližním.

Jistý symbol těchto inspirativních vlastností například hledejme v setkání Karla Janáčka s Gottfriedem Pampelem, bývalým vojákem wehrmachtu, který se roku 2012 rozhodl navštívit bílecký areál, kde byl koncem války zajat českými povstanci. Oba muži se setkali, podali si smířlivou ruku a strávili čas v příjemném hovoru plném pochopení.

MATRIKA A SPOLKY

TJ Sokol Sobíňov

Jarní sezona kvůli pandemii ani neodstartovala a finální místo tabulky zůstalo Sobíňovu z podzimu, tj. třetí.

Na podzim se stihlo odehrát deset kol z celkových třinácti. Sobíňovští vyhráli 6 zápasů, 4 prohráli a získali čtvrtou příčku v tabulce. Neodehrané zápasy se přesunuly na jaro 2021.

Obecní knihovna

Knihovna stále sídlí v neuspokojivých podmínkách v části kulturního domu. V roce 2020 si lidé (85 registrovaných čtenářů, 761 návštěv) vypůjčili 2045 knih. Registrovaných publikací je 2357 a k Krajské knihovny Vysočiny jich zapůjčeno bylo dalších 603. Statistika knihovny se od minulých let příliš nelišila i přes komplikace (omezení nebo úplné zavření knihovny) spojené s pandemií. Knihovníci jsou manželé Průchovi.

Obecní úřad a matrika

Starostou obce je Miloš Starý, místostarostou Rudolf Adamec. Zaměstnanci obce jsou dále Vlasta Málková a Ludvík Kudláček. Úřad sídlí v čp. 200 společně s poštou. Obec je zřizovatelem místní základní školy a mateřské školy.

Během roku se počet obyvatel snížil na 723. Narodili se: Zdeněk Vytiska (5. 3.), Jakub Ležal (19. 3.), Anna Švandová (8. 4.), Amálie Ondráčková (15. 7.), Klára Šír (4. 8.), Daniel Čejka (11. 8.), Skarlet Habichová (6. 9.) a Tobias Franc (28. 9.). Zemřeli: Jan Křivský (15. 1.), Petr Šimák (21. 1.), František Hejkal (17. 2.), Libuše Křivská (29. 4.), Marie Stehnová (20. 8.), Karel Janáček (1. 9.), Jana Šimáková (11. 9.), Marie Hamsová (23. 10.) a Jiří Kárník (4. 11.).

SDH Sobíňov si vede vlastní kroniku.

PŘÍLOHY

SDH Sobíňov likviduje následky po vichřici (10. 2.)

Mezi železniční zastávkou a hřbitov (20. 5.)

Požár na pozemkové parcele 440/1 vzniklý z nehlídaného pálení posekané trávy, který likvidovali místní SDH a v okolí bydlící sousedé (18. 3.)

Nový rybník v sousedství rybníka Zahájského (20. 5.)

Zástupci „vesnic roku 2019“ u prezidenta republiky (Miloš Starý za Milošem Zemanem, Rudolf Adamec druhý zprava)

Starosta Miloš Starý během demonstrace u Úřadu vlády (červen)

Stavba hřiště „v Pískových“ (5. 7.)

Odvoz kiosku z fotbalového hřiště (23. 7.)

Demolice původních kabin u fotbalového hřiště (srpen)

Hrubá stavba nových kabin (28. 11.)

Přístavba a rekonstrukce školní budovy (10. 8.)

Domy a nová silnice v části „na Sadě“ (6. 9.)

Zasedání zastupitelstva (zleva Daniel Říčan, Aleš Málek, Rudolf Adamec, Miloš Starý, Jaromír Moravec, Jaroslav Starý, Dana Stehnová a Vratislav Voral, 6. 9.)

Na základě rozhodnutí krizového štábu obce Sobíňov ze dne 17.3.2020:

- 1) Upozorňuji na zákaz využívání veřejných sportovišť (vnitřních i venkovních). V Sobíňově se to konkrétně týká fotbalového hřiště, škvárového hřiště, víceúčelového hřiště v Pískových a dětského hřiště.
- 2) Upozorňuji na zákaz shromažďování i menších skupinek na různých místech po obci (odpočívadla na naučné stezce, parky, autobusové a vlakové zastávky a atd.).
- 3) Obec Sobíňov v případě zájmu zabezpečí nákup potravin a léků pro seniory a zdravotně postižené spoluobčany, pokud nemají jinou možnost zásobování (rodinní příslušníci, sousedé). V případě zájmu volejte na tel.: 569 694 534 nebo 725 101 185.
- 4) Upozorňuji na nutnost používání roušek (popřípadě šátků přes nos a ústa) při vstupu do prodejny potravin v Sobíňově. Bez těchto ochranných pomůcek nebude umožněn vstup do prodejny.
- 5) Na základě kritického nedostatku roušek, prosíme občany, kteří mají zájem dobrovolně šít roušky, aby hotové výrobky nosili na obecní úřad v Sobíňově. Více informací na tel.: 569 694 534 nebo 725 101 185.

Vážení a milí spoluobčané,

v návaznosti na Usnesení Vlády České republiky o přijetí krizového opatření v souvislosti s prokázáním koronaviru na území České republiky, bych Vás chtěl tímto ujistit a uklidnit, že v Sobíňově setrvává prozatím beznákazový stav.

Jestli nám tento beznákazový stav vydrží i nadále, záleží na každém z nás, jak zodpovědně přistoupíme ke všem opatřením, které byla vydána naší vládou a ministerstvy.

Miloš Starý
starosta obce Sobíňov

